

[Gerda Møller.]

Råds session i år, selv om der ikke levnedes den megen omtale på grund af den store tidnød, man var kommet i. Sessionen var jo stærkt præget af Nordeks sammenbrud og bekymringerne for det nordiske samarbejdes fremtid.

Men nordisk samarbejde er ikke bare af økonomisk art. Det omfatter tillige et samarbejde på en lang række andre områder, også det kulturelle, og det kan nok have sin betydning i en tid, hvor man frygter, at vor kultur, vor egenart og vort sprog skal blive udvisket ved en eventuel indtræden i et større europæisk samarbejde. Her tror jeg kulturaftalen kan få betydning. Rigtigt udnyttet kan den medvirke til at vække de nordiske folk til bevidsthed om, at nordisk kultur og nordisk sprog er det afgørende at værne om og bevare, hvis vi stadig skal hævde os over for de påvirkninger, som kommer udefra.

I den forbindelse er det glædeligt, at de nye organer under kulturaftalens rammer også skal arbejde for at fremme kendskabet til nordisk kulturliv uden for Nordens grænser, således at en vekselvirkning skulle kunne komme i stand, og således at Norden kan optræde med større samlet vægt end hidtil.

Aftalen, som her forelægges til ratificering, er en rammeaftale, som, når den træder i kraft, skulle kunne blive af afgørende værdi for et positivt og rigt samarbejde på det kulturelle område inden for Norden. En forudsætning må naturligvis være, at det er de rigtige folk, der kommer til at arbejde med opgaverne, så inspirationen får lov til at udfolde sig frit og kulturen får lov til at gå sine egne veje og leve og også udfolde sig frit. Det må kunne ske gennem et samarbejde med dem, der fremfor nogen er kulturelt skabende — jeg tænker på forfattere, komponisterne, de bildende kunstnere osv., som der i høj grad er lejlighed til at drage ind i dette samarbejde.

Med disse ord kan jeg på den konservative folketingsgruppes vegne anbefale ratificeringen af den foreslåede aftale.

Niels Eriksen: For os, der er mindet for udvidet nordisk samarbejde, er det et meget betydningsfuldt forslag, vi her behandler.

Der er ingen tvivl om, at man ved at styrke og intensivere kulturelt samarbejde i videste forstand vil befæste sammenholdet i Norden. Formålsparagraffen taler om at videreudvikle det nordiske kulturfællesskab og øge den samlede effekt af landenes investeringer i undervisning, forskning og anden kulturel virksomhed gennem fælles planlægning, samordning, samvirke og arbejdsfordeling samt at skabe praktiske forudsætninger for et velfungerende samarbejde. Det er en formålsparagraf, som vi i mit parti kan give vor fulde tilslutning.

Med hensyn til undervisning og afgangseksamener må målsætningen vel være, at man frit kan studere i et hvilket som helst nordisk land, og at eksamensbeviser har samme gyldighed i de nordiske lande. Jeg kan ikke i denne forbindelse lade være med at komme med et lille hjertesuk over, at det er, ligesom vi i de senere år sprogligt har fjernet os mere fra hinanden. Jeg tænker på finsk og islandsk. I de to lande er der ikke mange unge, der taler det, vi kalder skandinavisk. Jeg håber, at dette sprog bliver stærkere forankret i undervisningen end hidtil i de to lande; ellers får de to landes unge ikke det samme udbytte af det, man tænker på i forbindelse med kulturaftalen.

På forskningens område tror jeg man gennem et effektivt samarbejde vil kunne nå forbausende resultater. De nordiske lande er jo hver for sig små, men lægger man på dette område kræfterne sammen — jeg tænker bl. a. på atomforskningen — tror jeg man vil få bedre, men også billigere viden om de vældige områder.

Vi samarbejder i øjeblikket på en række kulturelle områder, litteratur, teater, billedkunst osv. Jeg tror, dette samarbejde vil blive langt mere effektivt, når det kommer ind i de faste rammer, som er afstukket i aftalen. Vi burde kunne få et bedre samarbejde også om radio og tv, og jeg glæder mig til den nordiske konference om disse spørgsmål, der skal afholdes her i København i september. Den vil forhåbentlig afklare visse ting, som i høj grad trænger til afklaring.

Administrationen af aftalerne er naturligvis ikke det mindst væsentlige. Jeg tror, det er rigtigt, at man nu opretter et nordisk ministerråd, og at det er dette råd, der